

TORONYIRÁNY

XVII. 20.

2023. május 14.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTEŚITŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Húsvét 6. vasárnapja A társadalmi kommunikáció világnapja

Jézus feltámadása óta módunkban áll a személyes szabadságot isteni távlatokban értékelni. Felismerjük, hogy a szabadság nem öncél, nem a függetlenség és a kötetlenség hangoztatása. A szabadság annak a személynek a kifejezője, aki létre tudja hozni az én-te közösséget és a szeretetben tartalmat ad neki.

Isten nem abban nagy és nem abban irgalmas, hogy minden követ elhengerít a lábunk alól, hanem abban, hogy módot ad személyiségünk, szabadságunk tökéletesedésére. Ahogy Jézus emberségét az áldozat vállalása tette alkalmassá a fiúság tükrözésére, úgy nálunk is ez a helyzet. Ha tudatosan vállaljuk az erények gyakorlását, ha elkötelezettségünk miatt lemondunk öncélúságunkról, akkor teljes szabadsággal döntöttünk magunkról, s útban vagyunk egyéniségünk kiteljesedéséhez. Ha az igazságot nem fölényesen, hanem szeretettel és szelídséggel képviseljük, ha erőinket, képességeinket a gyengébbek szolgálatába állítjuk, ha tudunk remélni abban, hogy minden áldozatvállalás az örök élet vonásait mintázza bennünk, akkor megérezzük valamit a húsvét elszabadító misztériumból.

Gál Ferenc

A szentmise olvasmányai

- 1. ApCsel 8,5-8. 14-17** Péter és János apostolok Szamariában meglátogatják az ott megtért és megkeresztelkedett híveket és megbérmálják őket.
- 2. 1Pét 3,15-18** Péter apostol arra buzdítja a híveket, hogy ne csak példás életet éljenek, hanem legyenek mindig készek arra, hogy mindenkinek értelmesen válaszoljanak, aki hitük felől kérdezi őket.
- 3. Jn 14,15-21** Jézus biztosítja övéit arról, hogy nem hagyja árván őket: elküldi nekik a Szentlelket.

A vigasztaló Lélek János írásaiban

János evangéliumában Jézus földi működésének leírását sokkal inkább teológiai fogalmazásban kapjuk, mint a szinoptikusoknál. A Szentlélekről először Keresztelő János működésével kapcsolatban beszél. A Keresztelő bizonyágtétele azon alapult, hogy „látta a Lelket, amint galamb képében leszállt Jézusra.” Előzetesen ezt a kinyilatkoztatást kapta: „Akire látod, hogy leszáll a Lélek s rajta marad, az majd Szentlélekkel fog keresztelni” (1,33). Az újdonság tehát az, hogy a Lélek rajta is marad és állandó kísérője lesz tevékenységének. A próféták csak átmenetileg kapták. A Szentlélekkel való keresztelésről többet hallunk a Nikodémussal folytatott beszédben. A vízből és Szentlélekből való újjászületés teljes természetfölötti átalakulás: „Ami testből születik, az test, ami lélekből születik, az lélek” (3,6). Az átalakulás olyan, hogy az ember új teremtménnyé válik. Átveszi annak a szellemiségét, akitől újjászületett. A Lélek egyúttal kapcsolatban áll az Isten szavának, tanításának terjedésével. Jézus azért kapta a Szentlelket, hogy az Atya üzenetét közvetítse. Isten nem méri szűken a Lelket, amikor adja. Jézus emberi természete szerint is teljességben megkapta, s azután az egyház is magát a Szentlelket kapta, nem pedig csak valamilyen ajándékát. Ő maga lett a nagy adomány. Ezért az egyház küldetése, tanúságtétele a Szentlélekből táplálkozik. Az egyház istentisztelete is szellemi lesz, nem úgy, mint az ószövetségi áldozatbemutató, amely helyhez és anyagi javakhoz volt kötve. „Az Isten lélek, azért aki imádja őt, annak

lélekben és igazságban kell imádnia” (4,24). A lélekben való imádás szembeállítás a külsőséges áldozatbemutatással, de egyben utalás a belső kegyelmi tartalomra is. A Szentlélek itt van, és az egyház az ő ösztönzésére és az ő segítségével valósítja meg istentiszteletét. A lelkiület a fontos benne, nem a külső forma.

Jézus előre jelzi, hogy ő kiárasztja a szentlelket azokra, akik a hit révén csatlakoznak hozzá. Itt az Ezekielitől (47,1-11) vett képet használja: „Aki szomszajzik, jöjjön hozzám és igyék. Aki hisz bennem, annak belsejéből az Írás szava szerint élő víz forrása fakad” (7,38). Ezt az élő vizet említi a samariai asszony előtt is (4,10). Az evangélista megmagyarázza, hogy az élő víz képe a Szentlélekre vonatkozik, akit a benne hívők megkapnak. De mindjárt hozzáteszi, hogy a Lélek még nem jött el, mert Jézus még nem dicsőült meg. Ennek az értelme az, hogy Jézusnak, mint embernek, mint megváltónak ki kellett érdemelnie áldozatával a Szentlelket számunkra. Továbbá a Lélek kiárasztása egyúttal megdicsőülésének és hatalmának is jele volt. A Lélek fogja majd az ő művét a történelemben realizálni az egyházon keresztül.

A Szentlélek ünnepélyes megígérését Jézus búcsúbeszédében kapjuk. Az itt előforduló kijelentések világítják meg a Szentlélek származását, az Atyához és a Fiúhoz való viszonyát és az egyházban betöltendő szerepét. Jézus először azt érzékelteti, hogy a Lélek elküldése a közte és tanítványok között fennálló szeretetkapcsolat megpecsételése lesz: „Ha szerettek, tartsátok meg parancsaimat, én meg majd kérem az Atyát és más vigasztalót ad nektek: az Igazság Lelkét, aki örökre veletek marad. A világ nem kaphatja meg, mert nem látja és nem ismeri. De ti ismeritek, mert bennetek van és bennetek marad” (14,15-17). Biztos, hogy amikor az evangélista leírta ezeket a szavakat, abba már belevitte az egyház hitét és tapasztalását is. Formailag visszacseng benne a Kiv 19,5: „Ha hallgattok szavamra s megtartjátok szövetségemet ... az én népem lesztek.” A Szentlélek eljött, itt van, de rejtett módon, ezért ő mindig egyúttal eljövendő is. A feltételes kijelentésnek tehát megmarad az értelme a későbbi időre is: ha szerettek, ha megtartjátok parancsaimat... Az egyház imájára és buzgóságára a válasz mindig a Vigasztaló erejének megtapasztalása lesz. A név, a vigasztaló, a görög parakletos (közbenjáró, segítő, szószóló) fordítása. Ha másik vigasztalóról beszél, akkor Jézus maga is vigasztaló volt (1Jn 2, 1). De ha a név azonos, akkor a szerep is. A Lélek azt folytatja a tanítványokban, amit Jézus megkezdett. Ő többé nem távozik el, mint ahogy Jézus eltávozott, legalábbis testi valósága szerint. A Lélek másik neve: az Igazság Lelke. Nem filozófiai igazságról van szó, nem is őszinteségről vagy igazságosságról. A 16, 10 szerint a Lélek meggyőzi a világot arról az igazságról, hogy Jézus az Atyához megy. A mennybemenetele a kinyilatkoztatás befejezése, vagyis teljessége mindannak, amit Isten az üdvösség rendjében közölt az emberekkel. A Lélek jelenléte miatt az egyház Isten szavából, kitarukozásából fog élni, s ezzel adja a vigasztalást. A világ nem tapasztalhatja meg őt, mert nem ismeri, hiszen nem fogadta el Krisztus tanítását.

Gál Ferenc

Valaki mondja meg, milyen az élet! (2.)

I. RÉSZ

Életreceptek a boldog és kiegyensúlyozott növekedéshez

1. Ne elégedj meg!

Szent Benedek, minden idők tanítója

Háborútól és éhségtől földúlt, vidékek, barbároktól kifosztott és lerombolt városok... A Római Birodalom összeomlott. A barbár betörések fölborították a rendet a társadalomban és a politikában.

Az umbriai Nursiában született Benedek (480-547). Az erkölcsi romlottság és a zavaros politikai helyzet miatt otthagytá római tanulmányait, családját, lehetőségeit, és Subiacóba, egy barlangba vonult vissza: itteni életmódja az emberi lét feltételeinek határait feszegette: a legszigorúbb vezeklésben és önmegtartóztatásban élt, hogy elérje azt, „teljesen egyedül legyen annak a szemei előtt, aki mindig lát odafönről”. Miután néhány pástor véletlenül rábukkant, Benedeket más istenkereső emberek is követni kezdték.

529-ben Montecassinóban megalapította az első modern szerzetesközösséget. Regulája új életpéldát mutat és új világot akar teremteni. A benedekrendi apátságok (Camaldoli, Vallombrosa, Bobbio és Pontida Itáliában, Fulda német, Sankt Gallen svájci, Cluny és Clairvaux francia földön...) imádsággal és munkával (Ora et labora!) teli életükkel igen hamar az eszményi társadalom mintáivá és a születőfélben lévő Európa főütőerévé váltak. Benedek 547-ben halt meg; állva és kezét áldásra emelve. Az Egyház a második világháború pusztításai után Európa védőszentjévé választotta. A regulából választottunk néhány olyan tanácsot, amelyeket Szent Benedek a Bibliából merített.

Eszközők a szív megfelelő működéséhez

1. Ne forralj gonoszsgot szívedben! (Péld 12,20) Hirdesd az igazsgot szíveddel és ajkaddal! (Zsolt 15,2-3)
2. Ne légy öntelt! (Tit 1,7)
3. Ne légy lusta! (Róm 12,11)
4. Légy éber egész életedben! (MTörv 4,9) Ne feledd, hogy Isten mindenhol lát! (Zsolt 33,13)
5. Tarts távol ajkadtól minden gonosz és illetlen szót! Ne zúgolódj, ne rágalmazd másokat! (1Kor 10,10)
6. A Krisztust bántó bñös gondolataidat azonnal törd le, amint megszületnek szívedben, és tárd azokat lelki atyád elé!
7. Tetteidben ne vezéreljen az irigység! Mielött a nap lenyugszik, békélj meg azzal, akivel haragban állsz! (Ef 4,26)
8. Teljes szíveddel hallgasd a szent olvasmányokat! (Lk 11,28)
9. Gyakran borulj le imádságra! (Kol 4,2) Imádságodban mindennap valld meg Istennek az aznap elkövetett bñneidet, és javítsd ki a hibáidat, hogy a jövöben ne kövesd el azokat még egyszer!
10. Egyedül Istenben reménykedj, irgalmáról soha meg ne feledkezz! (Zsolt 52,10)

Íme, a szív mesterségének néhány eszköze: ha éjjel-nappal szorgalmasan használod azokat, hogy majd az ítélet napján visszaadd, meg fogod kapni érte az Úrtól jutalmadat, amelyet ő maga ígért.

Első az Isten

Szentséges, jó Atya,
ajándékozz nekem
értelmet, mely fölfog téged,
érzelmet, mely érez téged!

Lelket, amely ízlel téged,
szorgalmat, mely keres téged,
bölcsséget, mely megtalál,
lelket, amely ismer téged!

Bensőt, amely szeret téged,
szívet, mely elmélkedik rólad,
tetteket, melyek dicsőítenek,
hallást, amely meghallgat!

Szemet, amely lát téged,
nyelvet, amely hirdet téged,
beszédet, mely tetszik neked,
türelmet, mely követ téged,
állhatatosságot, mely vár terád!

Tökéletes véget
és egykor szent jelenlétedet,
a föltámadást.
a mennyei jutalmat
és az örök életet!

Ámen!

(Szent Benedek)

2. Él, ne csak éledegélj!

Mondj nemet a flegma, unalmas, tutyimutyi alakokra! Mai világunkon súlyos immunrendszeri betegség uralkodik. Az unalom, az érzéketlenség, a közönyösség korunk legnagyobb bajai, a lélek AIDS-ei. Nincs ezeknél veszélyesebb az ember életére, mert ezek belső halálhoz vezetnek. Rajongj tehát az életért, lelkesedj, tervezz, tekintsd előre!

„Ne áltassátok magatokat, Isten nem hagy magából gúnyt üzni. Amit az ember vet, azt is aratja. Aki tehát test szerint vet, az a testből is arat majd romlást. Aki ellenben a lélek szerint vet, lélekből arat örök életet. Ne fáradjunk bele tenni a jót, mert ha kitarunk, annak idején aratni is fogunk. Amíg tehát időnk van, tegyünk jót mindenkivel, főképpen hittestvéreinkkel!” (Gal 6,7-10)

1. Légy önmagad félelem és kesergés, álarok és törtetés nélkül! Ne bújj ki a felelősségeid alól! Védd meg az álláspontodat, de néha tudj mosolyogni is magadon!
2. Meg kell értened, hogy az életben nem lehet mindent előre megtervezni. Találd meg az igazi belső szabadságot! Néha egy-egy vereség többet használ, mint a győzelem.
3. Fogadd el, hogy fokozatosan érsz meg, ne akarj mindent egyszerre! Válassz egy nálad tapasztaltabb vezetőt, aki a legjobbat akarja neked!
4. Ne a divatra, a sztárokra, a jól hangzó reklámszövegekre, építsd az életed... hamar csalódnai fogsz bennük! Inkább azt keresd, hogy mire kaptál meghívást, és aztán kövesd bátran ezt az utat!

(Folyt. köv.)

Luigi Guglielmoni – Fausto Negri

Vasárnapi jegyzet

Virágzaskor

A gyöngyvirág az egyik kedvenc virágom. A májusi vadvirág. Szerénysége, eleganciája fogva tart. A forrt leplű, harang alakú, bókoló virágok gyöngyfűrtben nyílnak. Gyöngyvirágos tölgyesek, kik őrzitek e tenger-fehérséget, mit mondanátok, ha éreznétek a simogató illatot?

Ekként járogatok zsenge-zöld fák között és egy ideig magam sem tudom, miért május Királynője jut eszembe, amikor rózsaligetek mondanak róla égi történetet. Nos, egy XVIII. századi népének miatt, amely a folklórban is ismert. Egyik sora Máriát ekként szólongatja: „Boldog mennyországnak drága gyöngyvirága – vigyázz reánk.” Lehet, hogy nem evangéliumi „esztétika”, de a legkedvesebb érzésből fakad, és az „evangéliumi vonás” valamiként jelen van benne, a „jézusi vezetésével”.

Nem véletlenül mondják, hogy keresztény művész nem mesteri ábrázoló akar lenni, hanem felebarátja a hőségnek. Klasszikus idők alkotója: mester. A keresztény szellemiségű: szamaritánus – amint Pilinszky találóan jegyzi meg.

A jelzett népének egyik sem, mégis mives a szövegével, dallamával. A néplelek adja hozzá azt a gyöngéd érzést, amely csak őt jellemzi.

Gyöngyvirágtól rózsafáig vezet az út – virágos réteken, túl a hegyen – Erzsébet házáig, ahol elhangzik a Magnificat, az anyai ujjongás: „Magasztalja lelkem az Urat...” Századok múltán Botticelli „látomásában” úgy idézi fel festményén a jelenetet, hogy Mária finom ujját a kitért könyv: Lukács evangéliumának lapjára helyezi, ahol az őshimnusz olvasható. Ennyi szépség tán Bach zenéjében érezhető-hallható; a szövegmegjelenítő képesség, alázat imádság e muzsikában. Hallgassuk csak Johann Sebastian „vallásos szerenádját”, amikor ezt olvassa a himnuszban: „Éhezőket töltött be javakkal...”. Aztán ott van Schubert, a tökéletes dallammal: „Ave Maria”. És ha átélkedni valaki másik művét, az Esz-dúr triót, nem az ujjongást követő golygatai fájdalom idéződik-e fel, amely a Szent Szűzet a kereszthez szegezi? Mennyire hasonló a ritmusképlete, melódia-íve a Dvořákhéhoz, aki a Stabat Materben diszkrét kórushangon énekelte: „Az Ő Anyja szeretet forrása...” Túl a barokkon – a romantika érzés-szövése folytatja azt, amit a folklór is örökségül hagyott.

Rétek után kertek, melyekben Pázmány latin-érezéssel hódol Isten Anyjának – Magyarország Védasszonyának, aki „viola redolens – viola-fuvalom.” S hogy ne illenek ide a gyöngy gazdag jelképisége. Jézus a boldogok országára utal. A múlhatatlan értékre, amiért érdemes mindent hátra hagyni.

Elmélkedések a középkori transzcendens légkörében a második isteni személy megtestesüléséről adnak hírt a gyönggyel. Így találkozik a bibliai Énekek éneke szerzője egy titokzatos menyasszonnyal, annak szépségével. Az igazgyöngy a kagylóban rejtetik: Mária „áldott méhében”. Az időben ettől kezdve a legalázatosabb szeretet a tárgya a művészeteknek, a legegyszerűbb szavakkal kimondott, leírt imádságoknak.

Annak a tejes virágzásnak, amely mindig májusok kertjében találja az alázatos szívűeket.

† Tóth Sándor

hírek információk

Különleges koncertekkel várják az érdeklődőket az alsóvárosi Havas Boldogasszony templomban, ahol május 14-én, most vasárnap 19.15 órától a CelloLadies zenekar barokk estje hangzik el, május 16-án, kedden 19.00 órától pedig Simon Bálint orgonaművész játékát hallgathatja meg a közönség.

Az „elvallástalanodás” és a szélsőséges szabadelvűség térnyerése a kereszténység korának végével fenyeget a nyugati civilizációban. Hol tart Európa e folyamatban? Mi lehet megtartó erő és mit fontos elkerülni a keresztény kultúra, önazonosság és az életvitel megőrzése érdekében? Többek között ezekre a kérdésekre keresik a választ az előadók a Mathias Corvinus Collegium által szervezett rendezvényen, melynek május 17-én, 17.00 órától az intézmény szegedi képzési központja ad otthont (Tisza L. krt. 85-87.). A *Hívőnek lenni egy kereszténység utáni korban* című konferencia előadói: Nagypál Szabolcs, teológus, jogász és Botos Máté, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem docense. Az eseményen való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz (feliratkozás.mcc.hu/hu) kötött.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Katechetikai Intézete az idén is megrendezi az óföldrőlki zarándoklatot, mely célállomása az egyházmegye egyik legrégebbi épített emléke, az óföldrőlki Szűz Mária Keresztények Segítségére erődtemplom. A Szegedről, Makóról, valamint Földrőlki induló zarándok-csoportokhoz a www.corunum2020.hu oldalon keresztül lehet csatlakozni május 18-án, éjfélig. A szervezők kérik, hogy az étkezéséről mindenki maga gondoskodjon. Az egyéni „batyus ebéd” elfogyasztására a helyszínen lesz lehetőség.

Aba-Novák sétára várják az érdeklődőket május 20-án, szombaton 10 óra 30 perctől a Szegedi Dóm Látogatóközpont munkatársai. A 90 perces tematikus séta a Látogatóközpontból indul, majd a Dóm téren keresztül a Hősök kapujáig tart, ahol bemutatják Aba-Novák Vilmos I. világháborúban elesett, szegedi katonának emléket állító freskóit. Következő állomás a Dömötör-torony lesz, melynek történeti áttekintését követően elemzik a festőművész 1931 és 1933 között készült, díjnyertes alkotásait. A program előzetes regisztrációhoz és jegyváltáshoz kötött. További információ a domlatogatokozpont@gmail.com elektronikus levélcímen, valamint a 06-20/2207-227-es telefonszámon kérhető.

Az egyházmegye tavaszi bérmálási rendje szerint szombaton, május 20-án 16 órakor Mesterszálláson, 17 órakor Szeged-Felsővárosban, 18 órakor Békésszentandrásán, vasárnap, május 21-én 9 órakor Békéscsabán, 9.30 órakor Bordányban, 10 órakor Mórahalmon, 11 órakor Zákányszéken, szintén 11 órakor Nagyszénáson lesz bérmálás. Május 27-én, jövő szombaton 18 órakor Makón részesülhetnek a bérmálkozás szentségében az arra felkészült fiatalok.

Szent Flóriánnak, a Tűzoltók védőszentjének ünnepéhez (május 4.) kapcsolódva az elkötelezett, életüket kockáztató hivatásos, önkéntes, nyugállományú és elhunyt tűzoltókért imádkoznak május 21-én, jövő vasárnap a 8.00 órakor kezdődő szentmisében a móravárosi Szent Kereszt templomban.

A Belvárosi Plébánia szervezésében minden hónap harmadik vasárnapján, 16.00 órától várják a plébánia közösségéhez tartozó kisgyermekes családokat az óvodások miséjére a Katolikus Házba (Dugonics tér 12.). A következő alkalom jövő vasárnap, május 21-én lesz.

Szokolay Dongó Balázs: Fohász című koncertjével zárul a Filharmonia Magyarország 2023-as Orgonabérlet sorozata a Székesegyházban. A május 25-én, 19.30 órakor kezdődő hangversenyen középkori egyházi melódiák, magyar népdalok, és a szerző saját dalai hallhatók Szokolay Dongó Balázs (népi fúvós hangszerek), Bodrogi Éva (ének), Fejérvári János (brácsa) és Horváth Márton Levente (orgona) előadásában. Jegyek válthatók a Filharmonia Magyarország szegedi irodájában (Klauzál tér 7.; +36-62-425-260; szeged@filharmonia.hu), a Ticket Express jegyirodáiban, valamint a jegymester.hu oldalon.

A tarjánvárosi Szent Gellért templom egyházzenei programsorozatának keretében május 28-án, vasárnap a 10.00 órakor kezdődő szentmisén és az azt követő hangversenyen közreműködik Radnai Tamás orgonaművész, aki Johann Sebastian Bach műveiből ad elő válogatást.

Önkéntesek jelentkezését várja a jezsuiták Szent József templomigazgatósága pénzügyi, adminisztratív, rendezvényszervezői, kommunikációs és takarítói feladatok ellátására. Olyan, önállóan és csapatban egyaránt dolgozni tudó jelentkezőket várnak, akik legalább 6 hónapon keresztül vállalni tudják az egyházi szolgálatot. További információ és regisztrációs lap a santjosef.jezsuita.hu oldalon található.

Április 24-én rendezték a X. Nemzetiségi konferenciát „Tradícióink és jövőképünk – Pedagógiai megoldásokkal a nemzetiségi értékeink megőrzéséért” címmel Szarvason, a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Karán. Az eseményt Dux László, a Gál Ferenc Egyetem rektora nyitotta meg, melyet Katona Krisztina dékán, valamint számos nemzetiségi képviselő előadása követett. A konferencia programja roma, román, német és szlovák szekciók tanácskozásával zárult.

„Azonos-e a tudomány, a filozófia és a hit Istene?” című előadással folytatódott a Kaszap István Jezsuita Szakkollégium által szervezett szabadegyetem rendezvénysorozata. Május 8-án Dux László, a Gál Ferenc Egyetem rektora és Pavlovits Tamás, az SZTE BTK Filozófia Tanszékének vezetője tartott előadást a Szent József templom hittantermében.

Az elmúlt évekhez hasonlóan az állampolgárok az idén is rendelkezhetnek személyi jövedelemadójuk kétszer 1%-áról, legkésőbb május 20-ig. 1%-ot egy egyháznak ajánlhatnak fel. A Magyar Katolikus Egyház technikai száma, mely a felajánlással kapcsolatos rendelkezéshez szükséges: 0011. Ajánljuk kedves olvasóinknak, hogy a felajánlható további 1%-ot plébániájuk, közösségük esetleges alapítványa javára irányítsák.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Kozma Gábor,
Szeberényi Klára, † Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.